

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje do četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. še se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 25—26 poleg gledališča v „zvezdi“. O pravištvu, na katero naj se blagovoljijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Telegram „Slovenskemu Narodu“.

Iz Spljeta v Dalmaciji 9. marca. V ponedeljek so hercegovinski vstaši pribojevali največjo zmago izmed vseh dozdanih! Turška vojska je gonila čredo goveje živine in ovac za živež turških čet iz Gačka v Goransko. Vojvoda Peko Pavlovič in Sočica sta to izvedela, zjediniila svoje čete in udarila na potu na turško vojsko, potisnila jo na Muratovico in tam jo ostro prijala in pretepla. Turki so bežali, vstaši za njimi in vedno vanje sekali do Lipnika. Vstaši so 800 Turkov pobili in ranili. Vzeli so jim kanone z vso municijo, več sto pušk, vse jezdne in tovrne konje s tovari vred in vso živino. Nij znano še, koliko so vstaši ljudij izgubili.

(Ta najnovejša velika zmaga, odgovor vstašev na „reformo“, bode imela velikanski in odločilen vtis in nepreračunljive posledice.)

Vlada jedne stranke.

Minister Unger je v svojem znanem govoru govoril v imenu vseh ministrov tako-le:

„Ko bi prepričanje dobili, da nemamo več zaupanja stranke, ko bi žalostno zavest dobili, da se s stranko, iz katere smo izšli, nič več v vseh važnih vprašanjih ne skladamo, če bomo dobili bolešno prepričanje, da ne moremo tej stranki nič več koristni biti, da jej ne moremo nič več koristiti, potem bomo kvitirali.“

O teh besedah prinaša „Vaterland“ od 8. t. m. članek, v katerem se pravi: „Mi želimo, da se te besede po vsej Avstriji razširijo, da bode celo ljudstvo vedelo, kake izpremembe so se zgodile. Iz stranke se je rodilo ali je izšlo ministerstvo; zaupanje

stranke ga v njegovem sedežu vzdržuje; samó v tem ker more svojej stranki koristiti, nahaja svoj poklic. Mi in z nami avstrijsko ljudstvo, smo bili dosedaj mnenja, da je ministerstvo, ki se imenuje „c. kr.“, po izvolitvi cesarjevem iz ljudstva izšlo; zaupanje cesarjevo ga vzdržuje; v tem, da more cesarju, ljudstvu sploh, državi koristiti, ima nahajati svoj poklic. Dosedaj so ljudje videli v ministrih organe cesarjeve in v tej lastnosti njihovej so nahajali poročstvo prizadevanja po pravičnosti, modrosti in dobrohotnosti. Do sedaj se nij vedelo, da se ti ministri tudi teoretično smatrajo kot organi jedne same stranke.

„Čakati bomo morali, ali bode čas sankcioniral to izpremembo v avstrijskem državnem življenju, katere je minister Unger proglasil. Mi mislimo proglasiti „in thesi“ kajti „in praxi“ je čutil uže pač vsak Avstrijec uže dalje časa ta nazor na svojih plečih. Ali to je vendar pomenljiv korak dalje naprej, ali pa nazaj, — kakor se jemlje — ako se razmera, katera se je dosedaj smatrala kot grda zloraba, odslej oficijalno kot thesis veljavnega državnega prava oznanjuje.“

Mi smo tu nalašč samo citirali članek iz dunajskega nekonfisciranega časnika, ker pred našim državnim pravdništvom o notranjih stvarih mi ne moremo sami svojega mnenja dodajati, če nečemo konfiscirani biti.

Hrvatje o mariborskej volitvi.

Poslednja številka hrvatskega „Obzora“ prinaša sledeči članek: „Nam je jako ugodna dolžnost, da ako malko i kasneje ali zato tem iskrenije moremo čestitati slovenskim bratom zaradi povoljne volitve v mariborskem okraji. Grd razlog, ki je Nemca Brandstetterja pri-

moral položiti mandat, polno je bil v prilog izvolitvi slovenskega rodoljuba, ali še bolj je takej volitvi v prilog šla širša se vedno bolj zavest slovenska na štajerskej Dravi in ona lepa narodna sloga, o katerej so počeli v zadnji čas delati posebno mladi Slovenci. Sloga je v istini glavni pogoj srečnej in vspešnej akciji, s katero morejo avstrijski Slovani priti do veljave, moči in pravice v javnih poslih monarhije. Ali govoreč o slogi, ne mislimo one platonične sloge, o katerej Slovani uže več decenij sanjajo in govoré toliko, da uže nihče o tem poslušati neče. Samo realna politika ima v sebi dovolj notranje moči, da vse razumne ljudi na slogo prisili in zagotovi narodni in politični uspeh.

Slovani so od leta 1848 in prej pevali slogi, bratovstvu in vzajemnosti vznosite pesni. To je imelo mnogo moralne vrednosti in je pomoglo razpaliti narodno zavest, pomoglo je tudi mrtve k življenju obuditi. V glavnem vendar so pesni ostale pesni. Sedaj je vrlo realističen čas, ker so praktični ljudje vse ono v roke vzeli, da ustvarjajo, kar so prej plemeniti sanjalci na videlo prinesli. Pesniki Lamartine in Viktor Hugo niso mogli ustvariti republike, denes jo stvarjajo realni politiki Thiers in Gambetta. Isti je razložek mej Bismarkom in nemškimi sanjari od leta 1848. Ako želé slovanski narodi uspeti, treba jim, da preučé to razliko časa in ljudij, ki za jeden cilj pa z družimi sredstvi delajo.

Vsakej slovanskej deželi, vsakemu slovanskemu narodu v monarhiji godí in mora goditi, pomaga in mora pomagati, ko vidi, da njegove težnje in njegovo prizadevanje nahaja živ odziv in podporo v bratovskih narodih. Ali oni odziv nij še politična akcija in

Listek.

Knez Andrej Bogoljubski.

(Po Kostomarovu spisal J. Steklasa.)

(Dalje)

Podložniki Andrejevi so se sešli z vojskami raznih ruskih zemelj v Višgorodu, utaborili se početkom marca pod Kijevom, blizu kirolovskega samostana, ter se razpostavili in obkrožili celo mesto. V obče niso Kijevljani poprej še nobenkrat trpeli obsedanja, nego so se navadno podajali knezom, ki so prišli osvojivati Kijev. In tudi zdaj so vzdržali samo tri dni obleganje. Berendjeji in Turci, ki so bili za Mstislava Izjeslaviča, bili so skloni za izdajstvo. Ko so začeli vrage silno napadati na Mstislava Izjeslaviča, rekla mu je kijevska družina: „Kaj, stojiš, knez, mi jih ne moremo premagati.“ Mstislav je pobegnil v Vasilev, ne uspevši vzeti soboj, niti žene, niti sina. Udrli so za njim; po njem strelisce spuščali.

Kijev je bil vzet 12. marca, v sredo na drugo nedeljo v postu l. 1169, ves poplujen in požgan v teku dveh dnij. Nij bilo usmiljenja niti starim, niti mladim, niti ženam, niti moškim, niti cerkvam, niti samostanom. Zažgali so tudi pečerski samostan. Nijso odpeljali iz Kijeva samo veliko blaga, nego tudi slike, mašne obleke in zvonove. Tako divljost si moremo mogočo predstavljati, ali pomislimo, kako so pred dvanajst leti Kijevljani pobili pri sebi vse Suzdaljce po smrti Jurja Dolgorukova; gotovo je bilo mej Suzdaljci nekoliko taci, ki so se hoteli zdaj osvetiti za svoje rodjake; kar se pa tiče Črnigorcev, to je bila njihova mržnja na Kijev stara, posledica dolge borbe in sovraštva mej Monomahoviči in Oljgoviči.

Andrej je dosegel svoj cilj. Stari Kijev je izgubil svoje starinsko prvenstvo. Nekdaj mesto bogato, koje je zaslužilo, da so je obiskajoči tuje nazivali drugi Carjigrad, počelo je izgubljati svoj blesk v mejsobnih knežev-

skih prepirih, a zdaj pa je bilo poplunjeno, sežgano, oropano mnogih prebivalcev, ki so bili poubiti, ali pa v sužnost odpeljani, zasmevano in zasramovano od družih ruskih zemelj, ki so se zdaj osvetile nad njim radi poprejšnjega gospodstva. Andrej je posadil v njem svojega pokornega brata Gljeba na prestol z odloko, da bode tudi za naprej postavljaj tamkej tacega kneza, kojega bode on hotel dati Kijevu.

Odredivši tako s Kijevom, hotel je Andrej dosledno tudi z Novgorodom tako storiti. Tisti knezi, ki so šli z njim na Kijev, s tistimi vojskami, ki so pokončale staro-davno prestolnico ruske zemlje, vzdignili so se na sever s to namero, da pripravé tudi Novgorodu ravno tako osodo, kakoršna je zadela Kijev. „Ne bomo govorili“ — razsojuje suzdaljski letopisec, udan Andreju in njegovej politiki — da so Novgorodci pošteni, da so oni, od davnaj od praroditeljev naših knezov slobodni; in ko bi tudi tako bilo,

ne zagotavlja političnega cilja, ki ga vsi dosežati moramo.

Slovanov je v monarhiji do blizu dvajset milijonov, več nego Nemcev in Magjarov skupno. Od kod prihaja, da oni nimajo v monarhiji z Nemci in Magjari odločujočega vpliva? Od tod, ker slovanske zemlje nikakor nemo-rejo do tako daleč priti, da bi si stalno in za zmirom zagotovile večino, naj volijo v državni ali deželni zbor, ali v glavna mestna zastop-stva . . .

Za to se bomo vselej radovali, kadar bomo videli, da bratje Slovenci korak za ko-rakom, okraj za okrajem zadobe za svojo po-litiko. Tako se zbira in organizira ustavna vojska. Z vojsko se more začeti rat.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 9. marca.

General **Rodić** je zopet na Dunaj po-klican, gotovo da pove, kako in zakaj nij mo-gel nič opraviti, da bi vstaše pomiril. — Možno je, da se na slovanskem jugu in na Dunaji stvari vse kmalu na boljše izpremene, nego si upamo pričakovati.

Deželni zbori so vsi odprti, a prva seja je bila v vseh čisto nevažna. Tudi vlada nij nikjer kakove imenitnejše predloge iz-ročila.

Upravno sodišče se baje odpre v Cislejtaniji po 1. juliji, ker dotična postava bode priobčena 1. aprila in stopi 3 mesece potem v veljavo.

Hrvatski bivši magjaronski ban Be-deković je 8. t. m. prisegel kot novi hrvatski minister. — Videti je, da potem, kadar Tisza povoljno konča za Magjare pogajanje z Nemci, prelomiti utegne nagodbo s Hrvati, t. j. zo-pet Rauchovstvo vzpostavi. Na to bi smeli pomisliti Makančevci, ki so v „Primorcu“ preveč uže v osobno borbo zašli.

Vnanje države.

Iz **Parisa** se 7. marca telegrafira: Senat in zbornica sta imela denes priprav-ljalne seje. Jutri bode javna seja. — Repu-blikanci so sklenili, samo čisto in iz enotnih elementov sestavljeno republikansko vlado podpirati.

Italijanski parlament je volil Bian-cheria za predsednika s 172 glasi, kandidat opozicije, Depretis je dobil 108 glasov. — Sesija te zbornice bode burna. Opozicija ima polno interpelacij pripravljenih.

V **bavarskem** zboru je govornik ve-čine ministru Lutzu očital, da je obrekova-lec, ker nij mogel dokazati lani izgovorjeno

dolženje, da je škof Sennestrey s pastirskim listom za volitve agitiral. Vsled tega velik hrup v bavarske in pruske vladi.

Dopisi.

Iz Gorice 7. marca. [Izv. dop.] De-nes ob polu dvanajstih je začelo zadnje zbo-rovanje sedanjih poslancev, — in kako skro-mno je bilo! Glavar, vladni zastopnik in jed-najst poslancev — in čisto prazna dvorana. Glavar pozdravlja v italijanskem in sloven-skem govoru zbrane poslance, predstavlja barona Rechbacha kot vladnega zastopnika — izgovarja prazne poslanske sedeže in se z ginjeno besedo spominja našega Lav-riča. Evo dotični govor v prevodu:

Ko začenjam denes svoje poslovanje, mo-ram žalibog poročati žalostno vest, da se je zopet izpraznil jeden sedež veleslavne naše zbornice. Še nij minolo 48 ur, od kar smo k zadnjemu počitku spremljali umrljive ostanke dražega našega tovariša dr. Karla Lavriča, katerega je pobrala obžalovanja vredna ka-tastrofa, vseled katere lahko sodimo, koliko je moral v svojem življenji in fizično in du-ševno trpeti. Tem bolje moramo občudo-vati veliko to srce, katero, da bi utolažilo svoje lastne bolečine, je hrepenelo v ljubezni objeti celo trpeče človeštvo. Vselej pripravljen pomagati komurkoli je pri njem pomoči iskal, delil je vse svoje z družimi. In kaj pravim? Samega sebe je slekel, da je družim v revščini pomagal.

Kakor v privatnem, tako so tudi v jav-nem življenji vodili vsa njegova početja glas srca in tako čisti in nesebični čuti, da so mu sicer nasprotnike vzbujali, a nikdar ne sovražnike! (Žalibog ne — glej včerajšnji dopis „Novic“ Ur.) Pred vsem pa je gojil iskreno ljubezen do svojih rojakov in sklenil in obljubil je bil posvetiti njih materijalnemu in duševnemu prospehu celo svoje bitje, to svojo obljubo je tudi zvesto izpolnoval do zadnjega vzdihljaja. V resnici se mu je tudi posrečilo raztrositi mej nje brezštevne kul-turne kali, in kadar izrastejo iz teh močna rodovitna stebila, blagoslovljali bodo rodovi, ki bodo sad uživali, njegovo ime, katero je uže zdaj povsodi češčeno, koder bi-vajo sinovi slovenskega rodu, kakor ga tudi brez razločka vsi spoštujejo, ki so mu blizu bili. — In mi, kojim je osoda dovolila

biti mu tovarišem in koji smo žalibog v krat-kem času, odkar se smemo kot ljudski za-stopniki ponašati, izpoznali v njem pravega prijatelja ljudstva, njegovega odkritosrčnega, poštenega prijatelja ljudstva, obdajamo v živ dokaz tužno ginjeni njegovo rakev ter iz-ražamo soglasno voščilo: rahla mu zem-ljica!“ (Slovenci! Tako je govoril o tem na-šem možu **tujec**! Kam spadajo oni lju-dje privilegiranega hinavstva, ki se zlobno zadirajo na spomin Lavričev na frišnem grobu tega našega vrlega moža!? Ur.)

V očeh nekaterih poslancev so igrale solze in vseh obrazi so izražali živo sočutje in kaj bi ne, saj je bil govor po tem! Po predlogu Dottorijevem se volijo trije odseki: dr. Deperis, dr. Jakopič, Del Torre, Črne, dr. Pajer in Winkler (predsednik); v finančni: dr. Abram, Gorjup, Grof Strassoldo, Candussi, dr. Pajer, Winkler, Baron Riter, (predsednik); v peticijski: Benardelli, Faganel, dr. Mauro-vich, Pagliaruzzi, Pollay, dr. Žigon, Dottori (predsednik.)

Prihodnja seja bo, kedar odseki kaj do-gotovijo. Vladnih predlogov do zdaj ne po-znamo, družih predmetov, razun nekaterih peticij in računov in proračunov tudi ne.

Iz Gradca 6. marca. [Izv. dop.] Sila močno nas je razžalostila vest, katero je nam prinesel včerajšnji „Slov. Narod“, da je zopet jeden najveljavnejših in zaslužnih slovenskih mož — dr. Lavrič umrl. V njem je izgubila ne le samo Goriška, ampak cela Slovenija svojega neustrašljivega zagovornika in svojega največjega dobrotnika in patrijota — da! Goriški Slovenci so v dr. Lavriču izgubili svojega Deaka. Videl sem včeraj marsikatero solzno oko, posebno pri tukaj-šnji slovenske mladini, koji srce tako gorko bije za slovenski narod in za njega zastop-nike, posebno sem pa videl one dijake britko žalovati, koji so imeli priložnost osobno dr. Lavriča poznavati. Kamor sem prišel mej dijake, povsodi se je le o Lavriču govorilo. Čudno se je pa zdelo, da se nobeden Goričan nij spomnil njim Lavričevo smrt brzo-javno naznaniti. Marsikoji njegov čestilec bi bil šel njemu zadnjo čast skazat, najbolj pa oni, ki so v Lavriču svojega dobrotnika in očeta izgubili. — Bodi mu zemljica lahka! Ti pa, slovenska mladina, obdrži ga vedno v svojem spominu; posnemaj ga in uči se od

menda jim poprejšnji knezi nijso veleli, pri-sege prelomiti, ter zmerjati unuke in pra-unuke njihove? Uže v treh cerkvah novgorod-skih in na treh slikah je jokala presveta bogorodica: ona je previdela bedo, zbirajočo se nad Novgorodom, in le-to zemljo; ona je prosila svojega sina, da ne prodá Novgorodce nesreči, kakor Sodomo in Gomoro, nego je pomilostiti, kakor Ninivčane. Po zimi l. 1170 pojavi se grozna vojska pod Novgorodom — Suzdaljci, Smolnjani, Rjezanci, Muromci in Polaćani. Tri dni so delali trdnjave okoli Novgoroda, a na četrti so začeli napadati. Novgorodci so se bili hrabro, ali potem so začeli oslabljevati. Sovražniki Novgoroda, na-dejaje se zmage, razdelili so se uže poprej po ždrebu novgorodske ulice, žene in otroke nov-gorodske ravno tako, kakor so storili v Ki-jevu; ali po noči od vtorka na sredo družega tedna v postu — kakor se glasi poročilo — molil je novgorodski nadškof Ivan pred po-dobo Spasa, ter čul glas od podobe: „Idi v Uljno ulico v cerkev Spasa, vzemi podobo

presvete bogorodice in obesi jo na mestni zid, in ona bo rešila Novgorod.“ Drugi dan je odnesel Ivan z Novgorodci podobo na steno v Zagorodnem koncu mej Dobrinino in Prusko ulico. Toča strelce se je vsula nanj; podoba se je obrnila nazaj; iz oči njenih so potekle solze na obleko škofovo.

Suzdaljci so pobesnili ter se pomešali in je-den na družega streljati začeli. Tako se glasi poročilo. Knez Roman Mstislavič je premagal zve-čer 25. februarja s svojimi Novgorodci Suzdaljce in njihove zaveznike. Tačasni letopisec, ki je popisal te dogodjaje, ne govori nič o podobi, nego pripisuje zmago „moči častnega križa prošnji bogorodice in molitvam škofovim“. Sovražniki so bežali. Novgorodci so naložili toliko Suzdaljcev, da so je prodavali prav po ceni (po 2 nagati*). Legenda o rešitvi Nov-goroda je imela važno značenje za bodoče čase sodrževaje npravstveno silo Novgoroda v

*) V grivni je 20 nagat. Po izračunanji Ka-ramzina je 6 nagat približno jednako 50 kopejk (1/2 rublja = 81 kr.)

borbi njegovej s suzdaljskimi knezi. Kasneje pa je dobila ona tudi občno cerkveno značenje v celej Rusiji, podoba, katerej so pripisovali čudotvorno rešitev Novgoroda pred vojsko Andrejevo, postala je pod imenom Znamenska jedna izmej prvih podob božje matere uva-ženih v vsej Rusiji. Praznik njej na čast so ustanovili Novgorodci 27. novembra; le-ta praznik obhaja še dandenes pravoslavna ruska cerkev.

Vendar pa je v kratkem borba prenehala in Novgorodci so se spravili z Andrejem. Sle-dečega leta pa nijso oni nič več marali za Romana Mstislaviča, ter so ga pregnali od sebe. Takrat je bila slaba letina in nastala je velika draginja v Novgorodu. Novgorodci so bili prisiljeni, dobivati hrano iz suzdaljske zemlje, in to je bil glavni vzrok tako hitrega mira z Andrejem. Z njegovim dovoljenjem so vzeli oni sebi za kneza Rjurika Rostislaviča, a l. 1172 pregnavši ga od sebe, poprosili Andreja za njegovega sina Jurja. Novgorod je ostal vendar na dobičku v tem pogledu, da

njega svojemu národu služiti, ga ljubiti in neumorno za njega delovati! Lavrič naj ti bode vedno v izgled!

Slovenski dijaki delajo tukaj neutrudno za „besedo s plesom“, ki ima biti 11. t. m. Poslala so se že povabila na vse kraje Slovenije, kakor tudi v tujini bivajočim Slovencem in družim Slovanom.

Čist dohodek je namenjen „podpiralneji zalogi za slovanske graške vseučilišnike“. Zatorej so se tudi povabila poslala nemškim dijakoljubom, da tudi oni nekoliko k podpori pripomorejo. — Ali skušnja nas uči, kako radi imajo Nemci slovenske dijake, da bi jih raji prej zatrli, kakor podpirali tedaj se uže lahko naprej ve, da se ne bodo veliko brigali za ta blag namen, in da bode pri „besedi“ prej primanjklaj, kakor pa dobiček. Upa se, da bodo vsaj vsi tukaj bivajoči odlični Slovani k besedi prišli ali vsaj kake zneske poslali. Največ pa se pričakuje od dobrotnikov iz Slovenije; saj sedaj se je v Sloveniji uže skoro pozabilo, da mnogo mnogo dijakov tukaj v največih stiskah biva, ki žele se više izobraziti, da bi potem svojemu národu več koristiti mogli. Povsodi se čujejo tožbe proti nesrečnemu „krahu“ — ali tudi ubog reven dijak ga bitko občuti. Dočim je prej več in boljših instrukcij bilo po 20—50 for., še sedaj pridno 5—10 for. ne dobi. Jedino zaupanje ima zdaj še slov. mladina le v vas slovenski rodoljubi, na vas se ona zanaša, da jej pomagata in da jej vsak slovensk rodoljub kolikor mogoče podpore pošlje, in sedaj je najlepša priložnost!

Iz Dunaja 7. marca [Izv. dopis.] Trije ogerski ministri bavili so se v avstrijske rezidenci. Tisza, Szell in B. Simonyi vrnili so pohod naših ministrov. Zadeve, v kojih imajo ministri te in one strani Litave konference, znane so uže celemu svetu. Nacijonalna banka za kraljestvo ogersko, nagodba, ki se ima v teku leta revidirati, različna trgovinsko-politična razmotavanja itd. so tvarina, ki bode delala še dosta preglavice imenovanim državnikom. Je-li bode konferiranje kakove vspehe imelo, je nedvojbeno. Ali se bodo vspehi strinjali z energijo in šovinizmom ogerskih glavačev, in zgodovino in častjo države cislejtanske, bode za sedaj še v črne gube zavita bodočnost kazala. Akoravno so obravnave ministrov tajne, vendar tu in tam zasveti kak tenek žarek izza gostih kulis, ki potem cele

Avstrije časnikarstvu daje povod h kombinacijam, kritikam povoljnim in nepovoljnim. Obče se sme trditi, da ne vlada več ista razdraženost, ista razburjenost, kot je vladala takrat, ko se je v zadnjič v Pešti konferiralo o istih vprašanjih. Je tudi lahko umljivo. Kristaliziranemu Magjaru Tiszi je malo teško in tesno na „tujih tleh“ in najbrž si je tudi tolmačil govor našega minister-governika Unger-a v poslednji seji državnega zbora, iz kojega je razvidno, da bi za cislejtansko ministerstvo najslavnejši pogin bil, ako bi ga vrgla iz prestola magjarska prenapetost in brezobzirnost v terjatvah, ki bi naj oslaviše Trans- a ponižale Cislejtanijo. Naopako sme se trditi, da je naše ministerstvo gospod na lastnih tleh in obdržanje sistema za sedaj večja briga, nego državni oziri — ergo ona uprav prijateljska konivenca do translejtanskih minister-kolegov. Da ima računajoč razum v politiki tudi dosta vpliva v teh obravnavah, kdo bi tega ne verjel? Saj Magjari vendar morajo misliti, da jim bode težeje do cilja svojih teženj dospeti, ako se pred časom cislejtanski sistem premeni. Zgodovina tega ustavovernega sistema pak je taka, da bi se smelo se gotovostjo sklepati, da se imenovani sistem le s popustljivostjo napram Magjarom more ohraniti. Cislejtanski sistem je Magjaru uže znan faktor, torej bode z njim lažje računil, kot s faktorom, ki bi stoprav potem imel priti. Zdrava logika si iz tega lahko kuje svoje posledice.

Tudi zadeva na avstrijska tla* pribegle raje je bila predmet obravnave mej ogerskimi in našimi ministri. Stroški za rajo na avstrijskih tleh so uže precej narasli. Szell, ogerski minister financ, je v to svrhu zagrebškemu deželnemu poveljništvu: hrvatske deželnej vladi velel, da se ima štiri sto tisoč gold. za rajo porabiti. In v Avstriji znaša svota za rajo potrošena blizu sedem sto tisoč gold.; tudi minister vnanjih zadev je pričetkoma vstaje iz dispozicijskega fonda denarja v ta namen potrošil. Stroški za rajo so torej uže precej veliki. Radi bi se jih iznebili naši državniki. Vse, kar bi moglo pomagati, se upotrebi, da bi ne bilo več potreba te podpore. A dokler se dela nezmožne raje na avstrijskih tleh nahaja, ne bode se mogla odreči vsa podpora. Baron Rodić-eva misija, rajo pregovoriti, da se vrne nazaj pod turško vlado, je brezvspešna. 1400 beguncev, mej temi več ple-

menitih, izreklo se je, da na vrnitev nij misliti. Raji se dajo od Avstrijcev v Narento vreči, raji umrjo gladu, nego bi se vrnili nazaj pod kruto turško nasilstvo. Vrnitev bi bila le takrat mogoča, ko bi Avstrija Hercegovino in Bosno si osvojila. — Take izjave se poročajo po telegrafu.

Mnogo hrupa napravlja v ogerskih in nemških časopisih interpelacija srbskega poslanca dr. Polit-a v ogerskem državnem zboru. „Pester-Journal“ jo kar naravnost odobruje. Andrassyjeve reformske note po onej interpelaciji ne bi bilo ničesa drugega, kot slepilo in prevara. Korist je le na strani Rusije. A avstrijski minister vnanjih zadev se je dal dupirati, ter je z onimi reformami nevede delal na škodo Avstrije a na korist — Rusije. Ona interpelacija kaže dosta državniškega razuma in dela vso čast interpelantu Polit-u — tako trdi nemški in ogerski časopisi, akoravno ne morejo udušiti svojega srda do interpelanta in njegove národnosti.

Domače stvari.

— (Deželni zbor kranjski) je imel včeraj drugo sejo, v kateri so se samo odbori volili. Poročilo jutri.

— (Novi c. kr. adjunkti.) V Kostanjevico na Dolenjsko je imenovan Franc Škofic za c. kr. sodniškega adjunkta, v Trebnje Josip Rozina, v Ipavo dr. Poznik, oba v istej lastnosti. Vsi trije so Slovenci.

— (Iz Nadbistre) se nam 9. t. m. piše: V gosp. Galetovem gozdu je bil ustreljen predvčerašnjem po polu dne volk srednje velikosti. Ustrelil je tega, kakor tudi zadnjega graščinski pristávník.

Razne vesti.

* (Utopilo) se je 40 ljudi v rumunski vasi Cineni, ko so se čez reko Alt vozili na nekovo svatovščino.

* (Kraljevska zapravljalivost in še kaj.) Iz Florence se poroča velika goljufija. Nekov marki Montegazza, agent z menjicami (Wechsel) in upravni svetovalec železnice Verona-Mantua, prišel je necega dne iz sobe italijanskega kralja z jedno menjico v znesku 200.000 lir, ter je prosil zunaj stoječega adjutanta, obersta B., naj mu potrdi, da je podpis resnično kraljev, adjutant je to takoj storil. Menjice ponudile so se grofu G., da bi jih izplačal, a ta nij verjel, potem pak, ko je v Rimu povprašal, jih je izplačal. Ko so pred nekaj dnevi menjice iztekale, spoznali so, da so

je moral Andrej pravice novgorodske spoštovati ter pošiljati kneze samo po njihovej volji drugače ne.

Nesmotreč na poraz, nanešen Kijevu, moral je Andrej še jedenkrat poslati vojsko za namero, da ga vzdrži v svoji oblasti. Od njega postavljeni knez je umrl. S soglasjem Rostislavičev bil je zavzel Kijev njihov strije Vladimir Dorogobužski, bivši zaveznik Andrejev, ali Andrej mu je zapovedal nemudoma oddaljiti se, ter objavil, da ustrupljuje Kijev Romanu Rostislaviču, knezu krotkega in pokornega značaja: „Vi ste nazvali mene svojim očetom, — zapovedal je Andrej povedati Rostislavičem — hočem vam dobro ter dajem Romanu bratu našemu Kijev“. Za nekoliko časa pa je pomislil Andrej pregnati Romana Rostislaviča: je-li bil on nezadovoljen z njimi spoznavši, da so se oholili, ali pa je prosto nameraval posaditi tukaj brata, in potem je bilo potrebno, da je prežene — kakor pa je uže to bilo, on se je popolnem sprl

s temi knezi, poslal k njim svojega mečnika (rabelja) Mihna s zahtevanjem, da mu izdajo Gregorja Hotoviča in dve drugi osobi. „Oni — govoril je on — so umorili mojega brata Gljeba; oni vsi so naši sovražniki“. Rostislaviči, znajoči, da je to od strani Andrejeve samo prepirka, nijso hoteli izdati ljudi, ki so bili nedolžni, nego dali so jim priložnost da se spasiyo. Samo tega je bilo še treba Andreju. On jim je pisal to-le grozno pismo: „Če nočete živeti po mojej volji, tedaj ti Rjurik, stopaj ven iz Kijeva, a ti, David, stopaj iz Višgoroda, a ti Mstislav, iz Belagoroda; ostane vam Smolensk: tam se delite, kakor znate“. Roman je ubogal in odšel v Smolensk. Andrej je oddal Kijev bratu Mihajlu, s katerim se je pomiril. Mihajlo pa je ostal v Torčeski, kjer je bil uže poprej knez, ter je poslal v Kijev brata svojega Vsevoloda z bratrancem Jaropolkom Rostislavičem. Ali drugi Rostislaviči nijso bili tako tihi kakor Roman. Oni so poslali k Andreju poslanca z objasnjenjem, ali

Andrej nij niti odgovoril. Zdajci so oni po noči prišli v Kijev, ulovili Vsevoloda in Jaropolka, oblegli samega Mihajla v Torčeski, prisilili ga, da se odpove Kijevu in zadovolji s Perejaslavljem, katerega so mu odstopili, a sami se pa vrnili v Kijev, ter postavili na kijevski prestol jednega izmed svoje sredine: Rjurika Rostislaviča. Sam nestalni Mihajlo, kojega je Andrej postavil v Kijevu, odstopil je z novič od Andreja, ter se zjedini z Rostislaviči, ravno tako, kakor je proti Andreju in Rostislavičem uže stal za Mstislava Izjeslaviča. Andrej začuvši vse to, se silno razsrdi, in zdaj se mu predloži predlog, da dá pomoč proti Rostislavičem: črnigovski knez Svjetoslav Vsevolodovič, pomislivši nadvladati v teh nemirih Kijev, podšuntal je Andreja na Rostislaviče; z njimi so bili tudi drugi knezi Oljgoviči. Poslanec, poslan v imenu teh knezov je govoril Andreju: „Kdor je tebi sovražnik, ta je tudi naš sovražnik; mi smo s toboj pripravi“. (Dalje prih.)

podpisi ponarejeni. Šest oseb v Florenci, Turinu in Milanu so takoj zaprli, izpustili jih pak vse razun Montegazza, ker so goljufijo obstali. Zatoženi prizna, da je še več menjic v znesku okoli 300.000 frankov ponaredil, katere krožijo v inozemstvu. Vsakako je pa čudno, kako da pride italijanski kralj z možem, kakor je Montegazo v dotiko? In da cirkulirajo menjice s kraljevim podpisom? Drugo se taji, a prvo je resnično. Da je pa velikanska nerednost v oskrbništvu civilne liste to je že obče znano. Zapravljivost razvidna je že v tem, da znaša sedaj italijanskega kralja Viktor Emanuela civilna lista 12¹/₄ milj. lir, tedaj več kot kraljice angleške!

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka

in brez stroškov po izvrstni Revalescière du Barry

v Londonu.

30 let uže je naj bolezn, ki bi jo ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslih in otrocih brez medicinske in stroškov; zdravi vse bolezni v želodcu, na živcih, dalje prsne, i na jetrah; žleze i naduho, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, neprebavljene, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabost, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, siljenje krvi v glavo šumenje v ušesih, slabosti in bledanje pri nosečih otrocih, diabet, trganje, šušljanje, bledico in prehlajenje; posebno se priporoča za dojenice in je boljše nego dojnično mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spričeval zdravih, brez vsake medicine, mej njimi spričevala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneka, pravega profesorja medicine na vseučilišču v Mariboru, zdravnika svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, Mr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinje Castle Stuart, Markize de Brehan a mnogo drugih izenitnih oseb, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastoj.

Kratki izkaz iz 80.000 spričevalov.

Spričevalo zdravnika svetnika Dr. Wurzerja,

Bonn, 10. jul. 1852.

Revalescière du Barry v mnogih slučajih nagradi vsa zdravila. Posebno koristna je pri driti in griži, dalje pri sesalnih in obistnih boleznih a t. d. pri kamnju, pri prisadljivem a bolehnem draženju v seali cevi, zaprtji, pri bolehnem bodenju v obistih in mehurji, trganje v mehurji i. t. d. — Najbolje in in neprecenljivo sredstvo ne samo pri vratnih in prsnih boleznih, ampak tudi pri pljučnici in sušenju v grlu (L. S.) Rud. Wurzer, zdravilni svetovalec in člen mnogo učenih društev.

Winchester, Angleško, 3. decembra 1842.

Vaša izvrstna Revalescière je ozdravila večletne i nevarnostne prikazni, trebušnih bolezni, zaprtja, boine čutnice in vodenico. Prepričal sem se sam gledé vašega zdravila, ter vas toplo vsakemu priporočam.

James Shoreland, ranocelnik, 96. polka.

Izkušnja tajnega sanitetnega svetovaleca gosp.

Dr. Angelsteina.

Berolin, 6. maja 1856.

Ponavljaje izrekan gledé Revalescière du Barry vsostransko, najbolje spričevalo.

Dr. Angelstein, tajni sanit. svetovalec.

Spričevalo št. 76.921.

Obergimpenn, (Badensko), 22. aprila 1872.

Moj pacient, ki je uže bolehal 8 tednov za strašnimi bolečinami vnetic jeter, ter ničesar použiti nij mogel, je valed rabe Vaše Revalescière du Barry popolnoma zdrav.

Viljem Burkart, ranocelnik.

Spričevalo št. 72.618.

La Roche sur Yon, 30. julija 1868.

Vaša Revalescière ozdravila me je popolnem strašnih želodčnih in čutnicnih boleznih, katere so me deset let učile.

(Gospa) Armanda Prevost, posestnica.

Revalescière je 4 krat tečnejša, nego meso, ter se pri odraslih in otrocih prihrani 50krat več na ceni, ko pri zdravilih.

V plešastih pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr. 1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold.

Revalescière-Biscuiten v pušicah in Revalescière-Chocolatée v prahu 12 tas 1 gld. 50 kr., 24 tas 2 gld. 50 kr., 48 tas 4 gld. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gld. Prodaje: Du Barry & Comp. na Dunaji, Wallfischgasse št. 8, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarnah in specializiranih trgovcih; tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštnih nakaznicah ali povestih. V Ljubljani Ed. Mohr, J. Svoboda, lekar pri „zlatem orlu“, v Reki pri lekarju J. Prodmanu, v Celovcu pri lekarju Birnbacherju, v Spljetu pri lekarju Aljinoviču, v Trstu pri lekarju Jakobu Serravallo pri drogeristu P. Rocca in J. Hirschu, v Zadru pri Androviču. (341)

V mestu Kamniku

na Kranjskem, pride z začetkom meseca maja t. l. štacuna na glavnem trgu, s štacunskim orodjem, (štacunsko napravo) vred, pripravna za vsako kupčijo v najem.

Najemniki ki želijo to v najem vzeti, naj blagovolijo se pri podpisaneu lastniku oglasiti.

(57—2)

Jožef Vanos.

Izdatelj in urednik Josip Jurčič.

Tržne cene

v Ljubljani 8. marca t. l.

Pšenica hektoliter 8 gld. 45 kr.; — reš 5 gld. 84 kr.; — ječmen 4 gld. 40 kr.; — oves 3 gld. 57 kr.; — ajda 5 gld. 52 kr.; — pros 4 gld. 55 kr.; — koruza 4 gld. 85 kr.; krompir 100 kilogramov 3 gld. 60 kr.; — fižol hektoliter 7 gld. 50 kr.; masla

kilogram — gl. 95 kr.; — mast — gld. 82 kr.; — špeh frišen — gld. 66 kr.; — špeh povojen — gld. 80 kr.; jajce po 1²/₃ kr.; — mleka liter 8 kr.; govednine kilogram 46 kr.; — teletnine 44 kr.; — svinjsko meso 56 kr.; — sena 100 kilogramov 3 gld. 30 kr.; — slame 2 gold. 60 kr.; — drva trda 4 kv. metrov 9 gold. — kr.; — mehka 6 gld. — kr.

Solide und tüchtige

Losagenten

oder solche Persönlichkeiten, die hierzu die Eignung besitzen, werden von einem **ältern, best renommierten Bankhause** für alle bedeutendere Orte Oesterreich-Ungarns zum Verkaufe von **Losen und Staatspapieren** gegen Ratenzahlung, angestellt.

Die Bedingungen sind sowohl für das Publicum als auch für die Agenten sehr günstig. — Offerte übernimmt das **Bankhaus B. Kramer in Prag, Brenntegasse 46 neu.** (61—1)

Samoklistirni aparat

(Clysopumpe, Irrigatérje),

Inhalacijne aparate,

klistirne, uretralne in maternične brizgalnice, mlečne pumpe, sesalne steklenice, vezi za počene

po fabriškej ceni.

Jedino le pri (53—1)

Gabriel Piccoli,

lekarnju, na dunajski cesti v Ljubljani.

Vsako blago zaznamovano je z mojim varstvenim znamenjem.

Zdravilni pomočki!

Gotovi vspeh, dokazan z več ko tisoč spričevali.

Filip Neustein,

lekar „zum heil. Leopold“ na Dunaji,

mesto, na voglu Planken- in Spiegelgasse,

predlaga p. n. občinstvu cele vrste pravih zdravilnih pomočkov, kateri vsekdar, ako jih zdravniki ali laji rabijo ali ne, so vendar v vseh slučajih kot izvrstni za bolezni, v dokaz zmirom večja potreba in na tisoče spričeval, katere pošiljajo ozdravljeni, tedaj mi te zamoremo dobrovestno priporočati.

Posladkorjent, keri čisti vsaki svete Elizabete, ki lahko gonijo, keri čistijo, in so popolnem neskladni, so posebno izvrstni za bolezni spodnje telesnih organov, mrzlico, bolezn prsnih organov, bolezni na koži, očesne bolezni, bolezni na možganih, na ustih, za bolezni pri otrocih in ženskah, ozdravijo vsako zapiranje, gotovi izvir skoro vseh boleznij.

Prosimo, posladkorjene svalke svete Elizabete odločno zahtevati, ker gornje bolezni le ti svalki ozdravijo. Kdor je enkrat te svalke svete Elizabete uže užil, ne bode nikdar več kak drug takien pripomoček hotel uživati, ter rabil vedno le posladkorjene svalke svete Elizabete in ta pripomoček priporočal drugim. — 1 zavitek s 8 škatlicami, 120 svalkov velja samo 1 gld.

Prsni sok, olajša naenkrat kašljanje in bolečine v prsih. 70 kr.

Rumene repe bonboni, izvrstni lek za olajšanje in pripomoček za pomočenje. 10 in 20 kr.

Smrečja zobni svalki (pile), odstranijo takoj vsako zobno bolečino. 25 kr.

Balsam Gërome, jedini lek za ozeblino. 60 kr.

Cigarette iz smrečja, za asthma in prsne bolezni. 25 komadov 1 gld.

Menthin, za zdravje, za toileto. Najboljši pripomoček zoper vsako zopnost, slabost, želodčne bolečine, diarejo, zobne bolečine itd., ogibovalni lek za epidemične bolezni. Nekaj kapljic v pol kupice vode zadostuje, da je takoj boljši. 50 kr.

Hombopatična kava, izvrstna pijača za slabe otroke. Funt 40 kr.

Kropffejst, izvrstno zdravilo za napihnen vrat. 70 kr.

Gichtgeist, čudežno zdravilo za trganje po udih in za revmatizmus. 70 kr.

Pariski plaster, za kurje očesa in vsake vrste rane. 35 kr.

Sechofer Balsam, Cena 30 kr.

Zobne jagode, prav angleške, za teško vzoblenje pri otrocih. 2 gld.

Tenid pomada, za izpadanje las. 1 gold. 35 kr.

Choral perlé, za nespanje, migračne i. t. d. 2 gld.

Orientalski pulver za gospé, fini, beli in rudečkasti, škatlja 60 kr.

Za odstraniti luske na glavi, El Benito. 1 gld. 80 kr.

Za izpadanje las. 2 gld. 60 kr.

Injection Cadelle, gotovi in najhitrejši lek za triper in beli tok. 1 gld. 60 kr. Za to

brošurica po 50 kr., ter nij nikakoršnega drugega sveta potreba.

Gardien, najboljši pomoček za okužne bolezni. 1 gld. 50 kr.

Pomarančna in citronska esencija, za pripravi si takoj dobro limonado in pomarančado. V vsakej steklenici je 75 kupic in velja le 1 gld.

Oredion, jedini pomoček za oglešene in vse druge usene bolezni 70 kr.

Dr. Frémontova samopomoč, jedini in gotovo resni pomoček za možko oslajenje. 2 gld.

Storaz-Crème, gotovi lek za vse spuščanje iz kože, kot lisaje, šenke, lise itd. 84 kr.

Antisyphila, izvrstni pomoček, posebno za pege in rudečico na nosu. 1 gld. 50 kr.

Mariborske kapljice za mrzlico, gotovi lek za mrzlico vsake vrste. 1 gld. 60 kr. in 60 kr.

Antisulfur, poskušeni pripomoček proti potenju na nogah in ramenah, ravno tako odstrani neprijetni duh. 50 kr.

Rhumin, najboljši lek za vsak nahod. 70 kr.

Pulcherin, najboljši pripomoček za lepoto, ter stori fino kožo. Po 20 kr. in 1 gld. 50 kr.

Salicyladur-milo, najcenejše in najboljšo milo, kos po 25 kr.

Zobni kit, s katerim si vsak sam lahko plomba zobe. 40 kr.

Karpaticno zeljčno olje, rudečo in belo 50 kr.

Arowroot, pripomoček za reje otrok, škatljica 4 gld.

Grofa Trauna keri regulirni prah z nakazilom o rabi 1 gld. 40 kr.

Sachets d'iris. 75 kr.

Margérite, bonboni za kašelj. 30 kr.

Znane specialitete, kot: **Romerschhausenova očesna esencija** po 1 gld. 50 kr., **Kondensirano svinjsko mleko** po 50 kr., **dr. Göttsche jedilni prah** po 84 kr., **Anatherin ustna voda** od Poppa po 1 gld. 40 kr. in po Poppu po 40 kr., **Licbigova mesni ekstrakt** osmina funta, 84 kr., **dr. Faberjeva Puritas** po 1 gld., **dr. Pfeffermanova zobna pasta** po 1 gld. 25 kr., **Poltova reseda kodrava pomada** po 1 gld. 50 kr., **dr. Brownova pomada** za ohranitev las, rumenkasta, rujava ali pa črna po 1 gold., **dr. Heidersovi zobni prah** po 35 kr. so vedno svežene v zalogi.

Dalje pravi angleški in francoski parfim v vseh dišavah, lot po 28 kr.

(411—6)

Tudi se usojamo p. n. občinstvu naznanjati našo veliko zalogo parfumerij, mila in pomad itd. izvrstne kakovosti prvih francoskih in angleških trgovinskih hiš, katere so večidel v dunajski razstavi odlikovane bile še **svetinjno zaslug** in so vendar cenejši, kot v provinci, posebno pripomoček za **barvanje las** od **dr. Callmana** v vseh barvah, kateri zadostuje jedno celo leto, po 3 gld., za zlato rumenkasto barvo 10 gld., zadobi se v kratke dobi poprejšnj barvo las. Priporočamo tudi **francosko čokolado**, katere je v dunajski razstavi bila odlikovana še svetinjno napredka, funt od 60 kr. do 3 gld. **Ruski čaj** funt po 4 gld., tudi se dobi četrtna funta v elegantnih škatlicah po 1 gld. — Vsake bice naprave za ozdravjenje, kakor klistre, brizgalnice, ovezje itd. prav po nizke ceni. — Razpošiljamo tudi parfumerijske škatljice od 1 do 10 gld., Bonbonijere s čokoladami ali pa s francoskimi bonboni od 1 do 10 gld., tudi imamo veliko zalogo zobnih krtacic in drugih toletnih naprav. — Prosimo p. n. občinstvo za zaupanje, vsa vprašanja odgovarjamo takoj. Vsake vrste specialitet iz Pariza, Londona in Berlinu imamo mi v zalogi, **oskrbimo vsako naročilo**, event ualno iz Pariza, ravno tako vsako naročilo tukaj brez provizije proti originalnem računu. **Razpošiljamo** proti **gotovini** ali pa proti **postnem povzetku**; razpošiljanje zvrši se takoj po prejemu naročila in zaračunimo zavijanje le toliko, kar nas stane, najnižji znesek pri razpošiljanju je 1 gld. **Kupci na debelo** dobé velik odbitek cene.

Glavna zaloga vseh znanih čemadnih in inozemskih specialitet farmacije, parfumerije in toileto.

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.